

HOẠT ĐỘNG BẢO HIỂM TIỀN GỬI VIỆT NAM với việc củng cố và phát triển hệ thống quỹ tín dụng nhân dân

Qua 7 năm triển khai đề án thí điểm thành lập QTDND, trên phạm vi toàn quốc đã thành một QTDND trung ương, 21 chi nhánh QTDND trung ương, 935 QTDND cơ sở tại 53 tỉnh, thành phố. Việc hình thành hệ thống QTDND từ trung ương tới cơ sở với mục tiêu chủ yếu là tương trợ giữa các thành viên đã khẳng định tính đúng đắn trong chủ trương của Đảng và Nhà nước về hình thành và phát triển mô hình kinh tế hợp tác trong lĩnh vực tín dụng trên địa bàn nông thôn. Hệ thống TCTD này phù hợp với yêu cầu thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa và phát triển kinh tế khu vực nông nghiệp, nông thôn, đáp ứng được nguyện vọng của đồng bào quần chúng nhân dân. Qua việc huy động vốn và cho vay tại chỗ đối với các thành viên trên tinh thần tương trợ lẫn nhau, hệ thống QTDND đã góp phần thúc đẩy phát triển sản xuất, kinh doanh, dịch vụ và đời sống, xoá đói giảm nghèo và nâng cao đời sống của các thành viên, hạn chế tình trạng cho vay nặng lãi tại các vùng nông thôn có QTDND hoạt động. Tuy nhiên, bên cạnh những mặt tích cực, ở một số nơi hoạt động QTDND cũng đã bộc lộ những khuyết điểm, yếu kém: Việc nhận thức chưa đầy đủ về mục tiêu tương trợ giúp đỡ lẫn nhau giữa các thành viên trong cộng đồng đã dẫn đến một số quỹ chạy theo lợi nhuận đơn thuần; mở rộng phạm vi hoạt động ra ngoài địa bàn quy định, vượt quá khả năng kiểm soát và quản lý; mô hình tổ chức và hoạt động của hệ thống QTDND chưa hoàn thiện, chưa có sự liên kết chặt chẽ trong

Nguyễn Thị Thắng *

hệ thống để hỗ trợ nhau ổn định và phát triển bền vững; trình độ cán bộ quản lý, điều hành quỹ còn yếu kém, một số cán bộ lợi dụng tham ô, trực lợi làm thất thoát tài sản của Quỹ. Mặt khác, việc kiểm tra, kiểm soát trong nội bộ và của các cơ quan chức năng chưa được thường xuyên, liên tục nên chưa phát hiện và xử lý kịp thời những sai phạm trong việc chấp hành các quy định của pháp luật.

Xuất phát từ thực tiễn và yêu cầu phát triển hệ thống QTDND, Bộ Chính trị đã có Chỉ thị số 57/CT-TW ngày 10/10/2000 về củng cố, hoàn thiện và phát triển hệ thống QTDND; với nội dung cơ bản: Xây dựng và phát triển hệ thống QTDND là một trong những giải pháp quan trọng góp phần đáp ứng nhu cầu vốn cho phát triển kinh tế - xã hội ở khu vực nông nghiệp và nông thôn; phân tích và đánh giá những mặt được và chưa được trong hoạt động của cả hệ thống và từng quỹ; hoàn thiện mô hình tổ chức và hoạt động; xây dựng cơ chế, chính sách, tạo môi trường pháp lý đồng bộ; tăng cường công tác thanh tra kiểm soát.

NHNN đã đề ra các giải pháp và triển khai, thực hiện để củng cố và phát triển hệ thống QTDND là: Củng cố, chấn chỉnh và nâng cao chất lượng hoạt động của các QTDND; hoàn thiện mô hình QTDND theo hướng trực tiếp kinh doanh phục vụ thành viên trong mối liên kết phát triển hệ thống; chuyển mô hình QTDND 3 cấp thành mô hình QTDND 2 cấp; phân định rõ chức năng, nhiệm vụ

giữa quản lý và thanh tra, giám sát QTDND tại NHNN; phối hợp với các Bộ, ngành liên quan đề nghị Chính phủ có các chính sách lâu dài, ổn định để hỗ trợ hệ thống QTDND phát triển đúng hướng, lành mạnh; chi nhánh NHNN tỉnh, thành phố chỉ đạo việc chấn chỉnh, củng cố toàn diện về tổ chức và hoạt động của QTDND cơ sở trên địa bàn.

Trong hoạt động của mình, Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam thường xuyên bám sát các mục tiêu và giải pháp của NHNN Việt Nam, đề ra các mục tiêu và giải pháp phù hợp với chức năng và nhiệm vụ của mình trong việc thực hiện Chỉ thị 57/CT-TU của Bộ Chính trị, đó là:

- Ngay sau khi khai trương hoạt động (7/7/2000), Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam đã phối hợp với các đơn vị chức năng của NHNN, đặc biệt là chi nhánh NHNN tỉnh, thành phố đôn đốc và hoàn thiện hồ sơ tham gia bảo hiểm tiền gửi đối với các QTDND đủ điều kiện theo quy định. Đồng thời, Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam đã cấp chứng nhận bảo hiểm tiền gửi cho các QTDND đủ điều kiện nêu trên để niêm yết tại nơi giao dịch. Việc cấp chứng nhận bảo hiểm tiền gửi đã có tác động tích cực đến hoạt động của các QTDND cơ sở, điều đó được thể hiện:

+ Người gửi tiền đã có sự tin tưởng vào hoạt động của hệ thống QTDND. Điều này thể hiện ở sự gia tăng tiền gửi tại các QTDND cơ sở là tích cực, đặc biệt là tại các QTDND có chất lượng hoạt động bình thường đang trong giai đoạn củng cố và chấn chỉnh.

(Xem tiếp trang 9)

* Tổng Giám đốc Bảo hiểm Tiền gửi Việt Nam

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục trong cán bộ, đoàn viên và người lao động thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng IX, góp ý kiến sửa đổi Hiến pháp, pháp luật, nhất là những nội dung liên quan đến người lao động và tổ chức công đoàn và các Nghị quyết Trung ương Đảng - khoá IX; thực hiện tốt chương trình hành động của ngành Ngân hàng, Tổng liên đoàn Lao động Việt Nam, Công đoàn ngành Ngân hàng, Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ IX; biến Nghị quyết và chương trình hành động thành hiện thực, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của toàn ngành, Tổng liên đoàn Lao động Việt Nam và từng đơn vị năm 2002.

- Tăng cường công tác tuyên truyền giáo dục nhằm nâng cao đạo đức nghề nghiệp, trình độ chuyên môn nghiệp vụ, ngoại ngữ, tin học cho cán bộ, đoàn viên và người lao động, đáp ứng yêu cầu đổi mới của ngành, góp phần đưa ngành Ngân hàng đẩy nhanh quá trình hội nhập quốc tế.

- Triển khai hướng dẫn và chỉ đạo thực hiện tốt các phong trào thi đua do Tổng liên đoàn và Công đoàn ngành phát động, nhất là các phong trào thi đua "học tập tốt", "lao động giỏi", "giữ vững phẩm chất đạo đức gắn với gương người tốt việc tốt", "sáng kiến cải tiến và ứng dụng khoa học kỹ thuật", phong trào "phụ nữ 2 giỏi", "thực hành tiết kiệm, chống tham nhũng, chống lâng phí", duy trì và đẩy mạnh phong trào văn, thể, mỹ, xây dựng đời sống văn hoá cơ sở...; tạo động lực thi đua sôi nổi, sâu rộng, liên tục sát hợp với nhiệm vụ toàn ngành và từng đơn vị đem lại hiệu quả thiết thực; duy trì và đẩy mạnh các hoạt động thực hiện chính sách xã hội, đến ơn đáp nghĩa...

- Tổ chức tốt hội thi "Tìm hiểu kiến thức pháp luật và gia đình" từ cấp cơ sở đến chuyên ngành và toàn ngành, đồng thời chọn lựa những tập thể, cá nhân tiêu biểu, xuất sắc tham gia hội thi cấp Tổng Liên đoàn đạt hiệu quả cao.

- Tiếp tục kiện toàn, hoàn thiện tổ chức công đoàn các cấp, triển khai mở rộng việc cử công đoàn cơ sở chi nhánh NHNN tỉnh, thành

phố làm đại diện Công đoàn Ngân hàng Việt Nam trên địa bàn theo tờ trình đã được Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam phê duyệt; đẩy mạnh việc phát triển đoàn viên và xây dựng công đoàn cơ sở vững mạnh; nghiên cứu mô hình tổ chức để đề xuất với Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam từng bước chuyển công đoàn ngân hàng ngoài quốc doanh hiện đang sinh hoạt tại các liên đoàn lao động tỉnh, thành phố về sinh hoạt với công đoàn ngân hàng Việt Nam; nghiên cứu tổ chức để hướng dẫn các đơn vị từng bước xây dựng để án thành lập công đoàn chuyên ngành: công đoàn QTDND, Công đoàn Ngân hàng Phát triển nhà đồng bằng sông Cửu Long, công đoàn Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam.

- Chăm lo đời sống vật chất, tinh thần, bảo vệ quyền lợi hợp pháp, chính đáng cho đoàn viên và người lao động. Các cấp công đoàn thể hiện rõ trách nhiệm trong việc phối hợp cùng lãnh đạo chuyên môn thực hiện tốt việc tham gia quản lý cơ quan, đơn vị, xây dựng và giám sát thực hiện các chế độ, chính sách liên quan đến người lao động, thực hiện tốt Quy chế dân chủ ở cơ sở, tổ chức đại hội công nhân viên chức và hội nghị cán bộ công chức theo đúng quy định của Bộ Luật Lao động và Nghị định của Chính phủ; tích cực tham gia thực hiện chủ trương giảm biên chế, thực hiện để án cơ cấu lại các NHTM và các doanh nghiệp thuộc ngành Ngân hàng.

- Các cấp công đoàn tham gia có hiệu quả về công tác xây dựng Đảng, xây dựng cơ quan, đơn vị trong sạch vững mạnh, phối hợp với chính quyền tích cực hướng ứng cải cách hành chính trong hoạt động ngân hàng; chống gây phiền hà, sách nhiễu, tham ô, lâng phí, thực hành tiết kiệm.

- Tiếp tục đổi mới hoạt động của Uỷ ban kiểm tra công đoàn các cấp theo phương châm vừa kiểm tra phòng xa, vừa phát hiện ngăn chặn các sai phạm kịp thời. Giải quyết kịp thời các đơn thư khiếu nại, tố cáo theo đúng trình tự, thẩm quyền, bảo đảm quyền lợi hợp pháp, chính đáng cho người lao động. ■

HOẠT ĐỘNG BẢO HIỂM TIỀN GỬI

(Tiếp theo trang 24)

+ Đã tạo ra sức cạnh tranh tích cực, lành mạnh giữa QTDND cơ sở với các TCTD khác trên địa bàn có ưu thế hơn về tổ chức, kinh nghiệm và thị trường.

- Thông qua việc kiểm tra và giám sát theo quy định, Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam đã phối hợp với các đơn vị chức năng của NHNN tổ chức kiểm tra trực tiếp 229 QTDND cơ sở tại 20 tỉnh, thành phố trong việc chấp hành các quy định về bảo hiểm tiền gửi và chấp hành các tỷ lệ an toàn trong hoạt động huy động và cho vay. Các vi phạm được phát hiện đã được Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam xử lý, hoặc phối hợp với các đơn vị chức năng, chi nhánh NHNN các tỉnh, thành phố xử lý kịp thời, như: Thực hiện chế độ hạch toán kế toán; thực hiện chế độ thông tin báo cáo; tuân thủ các tỷ lệ về an toàn trong hoạt động, chấp hành các quy định của Nhà nước về bảo hiểm tiền gửi.

- Phối hợp với các đơn vị chức năng của NHNN, đặc biệt là chi nhánh NHNN tỉnh, thành phố kiểm tra và hoàn thiện hồ sơ chi trả tiền gửi được bảo hiểm tại các QTDND cơ sở mất khả năng thanh toán và bị NHNN thu hồi giấy phép hoạt động. Tính đến nay, Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam đã tiến hành chi trả tiền gửi được bảo hiểm tại 20 QTD thuộc 7 tỉnh, thành phố. Do có sự phối hợp tốt giữa Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam với chi nhánh NHNN và các ban, ngành ở địa phương tại những nơi Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam tiến hành chi trả, nên vấn đề an ninh - xã hội được đảm bảo, việc chi trả đảm bảo đúng người, đúng đối tượng, các vướng mắc được tháo gỡ kịp thời. Việc chi trả tiền gửi được bảo hiểm có tác động rất tích cực đối với người gửi tiền tại các QTDND, góp phần ổn định hoạt động ngân hàng trên địa bàn có QTDND bị thu hồi giấy phép hoạt động và mất khả năng thanh toán.

Tuy nhiên, do mới khai trương hoạt động nên việc xây dựng các quy chế nhằm cụ thể hóa các nội dung hoạt động còn đang trong quá trình hoàn thiện. Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam đang hoàn thiện để sớm ban hành các quy chế về nghiệp vụ hỗ trợ khả năng chi trả trong đó có các QTDND, đó là công cụ góp phần tích cực hơn nữa cùng các đơn vị chức năng của NHNN thực hiện mạnh mẽ và có hiệu quả Chỉ thị của Bộ Chính trị về củng cố và hoàn thiện hệ thống QTDND. ■